

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm**Remissvar gällande betänkandet Likvärdigt, rättssäkert och effektivt – ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning (SOU 2016:25)**

Kriminalvården anser att nationella prov inom vuxenutbildningen är viktigt för en likvärdig och rättssäker bedömning och har två huvudsakliga synpunkter på det remitterade betänkandet. Synpunkterna avser provens syfte samt digitalisering av proven. Det är bra att proven är fortsatt obligatoriska..

Syften med nationella prov

Det är angeläget att syftet med nationella prov förtydligas. Kriminalvården menar att det finns två viktiga syften med proven. Det ena är att fungera diagnostiskt, som ett led i lärarens formativa bedömning tillsammans med den studerande. På så sätt blir den studerande medveten om vilka kunskaper hen har tillägnat sig och vilka delar i en kurs som är aktuellt att fokusera mer på. Det hjälper likvärdigheten att det finns ett nationellt prov för detta. Det andra syftet är att fungera som verktyg för lärares utveckling mot likvärdig bedömning, en sorts kalibreringsverktyg. Med hjälp av bedömningsstöd från Skolverket och jämförelse/medbedömningar av gjorda bedömningar ökar lärares medvetenhet och kunskap om bedömning, för ökad likvärdighet och rättssäkerhet.

Det råder idag oklarhet om i vilken grad betyg på nationella prov ska påverka det sammanlagda betyget i en kurs. Betänkandet föreslår här en tydligare relation mellan nationella prov och betyg på kurs. Att diskutera hur mycket prov och betyg *får* avvika från varandra, även om det är på gruppnivå, menar Kriminalvården är olyckligt. Betänkandet föreslår att resultatet på ett nationellt prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen i ämnet eller kursen, men det ska inte helt styra utan läraren ska fortfarande utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper. Detta förslag bidrar inte till att klargöra provets roll.

Ett nationellt prov är *ett* inslag av många i lärarens underlag för betyg i kurs. De kunskaper som den studerande uppvisar under kursen ska vägas in i det slutliga betyget. Forskning idag betonar den formativa bedömningens betydelse och undervisningen ska vara varierad för att på bästa sätt möta olika individers sätt att lära och arbeta. Att samtidigt lägga ytterligare tonvikt vid ett skriftligt prov som underlag för slutligt betyg, går emot denna kunskapssyn. Det nationella provet är ett nedslag vid ett samlat tillfälle under loppet av en hel kurs och dagsformen kan därför påverka resultatet. Nationella prov prövar dessutom inte hela kurser, varför en jämförelse med kursbetyg haltar. Kriminalvården anser att betyg på nationella prov inte ska jämföras med betyg i kurs.

Att däremot jämföra betyg på nationella prov mellan lärare i ämnet, liksom mellan skolor i landet, ger ett värdefullt underlag för att styra mot ökad likvärdighet och rättssäkerhet med olika insatser beroende på resultaten. Nationella prov kan ha ett viktigt kalibrerande syfte.

Digitalisering av nationella prov

Att nationella prov digitaliseras är generellt positivt, inte minst för att underlätta hanteringen. För vuxenutbildningen inom Kriminalvården innebär en digitalisering dock bekymmer. Den som är intagen i anstalt har, av säkerhetsskäl, inte tillgång till Internet. Kriminalvården har tidigare varit i kontakt med Skolverket kring denna fråga och fick vid den tiden, bland flera andra anordnare, pröva ett alternativ med proven på CD att på det sättet lägga på central server, för tillgänglighet via det specialbyggda, säkerhetsanpassade intranät som används för intagna i anstalt. Detta alternativ fungerade inte. Skolverkets besked var då att Kriminalvården även fortsatt kunde använda pappersversioner av proven.

Här finns också en integritetsaspekt att förhålla sig till. Det ska inte framgå att proven kommer från Kriminalvården.

Kriminalvården är angelägen om att fortsätta att använda nationella prov som ett sätt att verka för likvärdig utbildning.

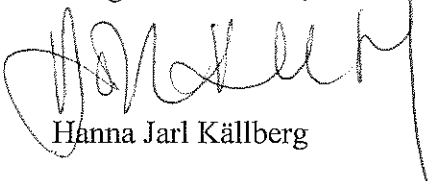
Uppgiftstyper

Uppgifter av flervals- och kortsvarstyp är lätta att mäta men också lätta att lära utantill och även gynnsamma för fusk. Proven bör relatera till kunskapskraven i respektive kurs. Betygsättning och bedömning är ett grannliga område just för att kunskap och förmåga är så mycket mer än besittande av faktauppgifter.

Försöksverksamhet

Kriminalvården deltar gärna i en försöksverksamhet inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

I handläggningen av detta ärende, som beslutats av avdelningsdirektör Hanna Jarl Källberg, har Lena Broo, chef för sektionen för vuxenutbildning, rektorer och Christina Källgren Pettersson, chef för enheten för verksamhetsutveckling deltagit.

Hanna Jarl Källberg

Sändlista

Utbildningsdepartementet
Avdelningen för anstalt och häkte
Avdelningen för ledningsstöd
Avdelningen för frivård
Regionbrevlådor